

FÖRSVAR-
UNDERRÄTTELSE-
DOMSTOLEN

Datum
2026-09-22

Diarienummer
Ä 22-26

Er referens

Ju2026/01011

Remiss av betänkandet Tillgång till passageraruppgifter i brottsbekämpningen (SOU 2026:28)

Försvarsunderrättsedomstolen har tagit del av betänkandet Tillgång till passageraruppgifter i brottsbekämpningen (SOU 2026:28).

I betänkandet föreslås att Försvarsunderrättsedomstolen ska utses till prövningsinstans för Säkerhetspolisens beslut om att tillämpa PNR-direktivet på samtliga flygningar inom EU. Enligt betänkandet är det mest sannolika utfallet att det kommer att röra sig om ett beslut om året som kommer att underställas domstolen. Det finns även scenarier där inget beslut fattas under längre tid.

Domstolen delar utredningens bedömning att Försvarsunderrättsedomstolen är den mest lämpliga prövningsinstansen. Med hänsyn till att antalet mål sannolikt kommer att vara få är risken för undanträngningseffekter försumbar. Uppgiften bedöms kunna hanteras inom domstolens befintliga budgetramar.

Eftersom Säkerhetspolisens beslut ska gälla omedelbart föreslår utredningen att det införs en möjlighet för Försvarsunderrättsedomstolen att besluta att det underställda beslutet, efter att det kommit in till domstolen, tills vidare inte ska gälla. För att en sådan inhibitionsbestämmelse ska få någon praktisk betydelse är det nödvändigt att domstolens ordförande ensam får fatta sådana beslut (jfr 10 § lagen [2009:966] om Försvarsunderrättsedomstol). Domstolen är annars domför med en ordförande och två särskilda ledamöter (9 §). De särskilda ledamöterna är inte anställda i domstolen, utan har uppgiften som ett sidouppdrag. Eftersom utgångspunkten är att ett sammanträde ska hållas så snart som möjligt kommer sammanträdet att hållas så snart det är möjligt för två särskilda ledamöter att komma till domstolen. Någon möjlighet att fatta ett inhibitionsbeslut innan sammanträdet finns således inte i normalfallet, om inte ordföranden ensam får fatta sådana beslut. Saken bör övervägas närmare inom ramen för den fortsatta beredningen.

Enligt förslaget ska domstolens domar och beslut avseende underställda beslut enligt lagen (2018:1180) om passageraruppgifter i brottsbekämpningen expedieras till Säkerhetspolisen och enheten för passagerarinformation inom

Polismyndigheten. Enligt domstolens bedömning torde det vara tillräckligt att domen eller beslutet expedieras till Säkerhetspolisen, som i sin tur kan underrätta Polismyndigheten. Ett skäl till detta är att domstolens avgörande kan komma att innehålla mycket känsliga och skyddsvärda uppgifter som det inte är nödvändigt för Polismyndigheten att ta del av. Ett annat skäl är att domstolen kan komma att behöva införskaffa särskilda signalskyddssystem för kommunikation med Polismyndigheten beroende på uppgifternas säkerhetsskyddsklass. Det framstår inte som motiverat mot bakgrund av antalet mål som kan komma att hanteras av domstolen.

Vidare bör Försvarsunderrättelsedomstolen inte tillämpa 5 kap. 2 § andra stycket offentlighets- och sekretesslagen (2009:400) för diarium över mål om underställda beslut enligt lagen (2018:1180) om passageraruppgifter i brottbekämpningen, eftersom endast förekomsten av ett ärende vid domstolen ger information om att Säkerhetspolisen bedömer att det föreligger ett verkligt och aktuellt eller förutsebart terroristhot mot Sverige. En ändring behöver således göras i 3 § offentlighets- och sekretessförordningen (2009:641).

I övrigt har domstolen, utifrån de intressen domstolen har att bevaka, inte några synpunkter på förslagen i betänkandet.

Beslut i detta ärende har fattats av ordföranden Daniel Ström efter föredragning av kanslichefen Mikael Karanikas.

Daniel Ström

Mikael Karanikas